

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Keuze specifieke postcodereeks in Caribisch Nederland

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Burgers in Caribisch Nederland (probleemondervinder)
Openbare Lichamen in Caribisch Nederland (beheren adresregistratie)
Uitvoeringsorganisaties (Moeten postcode opnemen in hun administraties)
Bedrijven (Moeten postcode opnemen in hun administraties)
Houder postconcessie Caribisch Nederland (Verantwoordelijk voor adequate postbezorging)
Overheidsorganisaties die door kwaliteit postbezorging hun taak niet goed kunnen uitvoeren

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

- Staatssecretaris van BZK: verantwoordelijk voor 'Versterken digitale samenleving in CN' waaronder dit beleidsvoornemen valt.
- PostNL: beheerder van postcodebestand in Europees Nederland
- Houder postconcessie Caribisch Nederland
- Openbare Lichamen Saba, St. Eustatius, Bonaire: bronhouders adresregistratie(s) CN

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Dit voorstel is tot stand gekomen door nauwe samenwerking tussen belanghebbenden en op basis van het bijgevoegde adviesrapport 'Postcodes Caribisch Nederland' zoals opgesteld door BZK.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de "Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren"¹ opgesteld. In deze werkagenda is onder de noemer "spoor 5.1" het onderwerp opgenomen: "Digitale volwaardigheid verwezenlijken in Caribisch Nederland". Eén van de doelen hierbinnen is "Publieke dienstverlening op gelijk of gelijkwaardig niveau aan Europees Nederland". Dit doel ligt in het verlengde van het kabinetsbeleid waar ten aanzien van Caribisch Nederland² is ingezet op 'comply or explain'. Dat houdt in dat beleid in Europees Nederland wordt doorgezet naar Caribisch Nederland, tenzij er een goede reden is om dat niet te doen. Gelijk waar dat kan, en ten minste gelijkwaardig als het niet gelijk kan.

Eén van de onderwerpen waar sinds 2010 regelmatig Kamervragen³ over worden gesteld is het ontbreken van postcodes in Caribisch Nederland. Deze vragen zijn legitiem in het kader van de gelijkwaardigheid van Caribisch Nederland aan Europees Nederland. In het bestuursakkoord van 2022 met het Openbaar Lichaam Saba is gesteld dat het Ministerie van BZK een leidende rol zou pakken op het uitwerken van een aantal thema's waaronder postcodes⁴.

Er is een brede inventarisatie uitgevoerd in opdracht van BZK waarin onderzocht is wat de behoefte, het belang en de impact wat betreft postcodes voor CN is. Dit heeft geresulteerd in het bijgevoegde 'Adviesrapport Postcodes Caribisch Nederland'. Uit dit rapport is naar voren gekomen dat gebruiken maken van de nummerreeks (1000-9999) van Europees Nederland of een compleet nieuw stelsel van postcodes voor CN niet de oplossingen zijn die het gewenste resultaat realiseren.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

In de analyse van de varianten in het adviesrapport is gebleken dat er binnen de reeks postcodes zoals in gebruik in Europees Nederland weliswaar voldoende ruimte is maar dat er ingrijpende en kostbare consequenties zijn voor de IT-systemen van PostNL. Ook is er weinig flexibiliteit in de nummerreeks om CN, de individuele eilanden en wijken/buurtten apart te identificeren. Het scenario waarbij er voor CN een compleet nieuw stelsel bedacht wordt stuit op meerdere bezwaren zoals een grote implementatie-inspanning, slechte interoperabiliteit met Europees Nederland, grote nadelen in relatie tot hergebruik (IT) systemen in Europees Nederland, complexe gegevensuitwisseling en incompatibiliteit met bestaande e-commerce toepassingen. Daarnaast draagt een afwijkend stelsel minder bij aan het gevoel van gelijkwaardigheid met Europees Nederland.

c) Wat is de omvang van het probleem?

De omvang van het probleem betreft alle plusminus 30.000 inwoners⁵ en plusminus 5000⁶ bedrijven in Caribisch Nederland die momenteel niet kunnen beschikken over een postcode.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/11/04/bijlage-1-werkagenda-waardengedreven-digitaliseren> [1]

² Caribisch Nederland omvat de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20102011-1806.html>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2022/07/01/saba-package-20>

⁵ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/22/bevolking-caribisch-nederland-in-2023-met-bijna-duizend-toegenomen>

⁶ <https://bonairechamber.com/wp-content/uploads/2020/10/RESULTATEN-FINAL.pdf>

Momenteel is er geen beleid en dat beleid is daarom ook niet geëvalueerd

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Wanneer de overheid niets doet blijft de huidige situatie in stand zullen inwoners van Caribisch Nederland tegen een veelvoud van problemen blijven aanlopen door het niet hebben van een postcode. Het niet hebben van een 'echt' adres in Nederland draagt niet bij integraal onderdeel van Nederland zijn. Verder worden burgers in Caribisch Nederland zo nog altijd niet op gelijkwaardig niveau als Europese Nederlanders behandeld.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel is het vaststellen van een nummerreeks waarmee voor Caribisch Nederland een fijnmazig postcodestelsel gerealiseerd kan worden die ook naar de toekomst toe voldoende ruimte biedt om mee te groeien met ontwikkeling van de eilanden. Verder is het doel de impact op bestaande (IT) systemen te minimaliseren en de kosten van de invoering van een postcodesysteem zo laag mogelijk te houden voor alle betrokkenen.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

- Ongelijkheid verminderen (burgers in CN kunnen bepaalde diensten in Europees Nederland niet afnemen door gebrek aan postcode)
- Duurzame steden en gemeenschappen (een postcodesysteem kan bijdragen aan het maken van statistieken waarmee dit ontwikkelingsdoel behaald kan worden)

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het doel van het realiseren van een postcodesysteem voor Caribisch Nederland dat aansluit bij de systematiek in Europees Nederland draagt bij aan de gelijkwaardigheid van inwoners in Caribisch Nederland zoals vastgesteld in het programma "Publieke dienstverlening op gelijk of gelijkwaardig niveau aan Europees Nederland". Het aangrijpingspunt is de wens om over een postcode te kunnen beschikken in Caribisch Nederland en zo op gelijkwaardig niveau met Europees Nederland te komen.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

In het bijgevoegde adviesrapport Postcodes CN is een drietal varianten gewogen:

Variant 1 beoordeeld de haalbaarheid van gebruik van de postcodereeks 9191AA tot en met 9199ZZ binnen het Europees Nederlandse postcodestelsel.

Variant 2 beoordeeld de haalbaarheid van het gebruik van de postcodereeks 0000AA tot en met 0999ZZ. Deze variant volgt wel de systematiek van de Europees Nederlandse postcodes maar gebruikt een reeks die in Europees Nederland niet in gebruik is.

Variant 3 beoordeeld de haalbaarheid van het gebruik van een compleet nieuw postcodestelsel voor Caribisch Nederland.

Voor de verdere uitwerking van de voor- en nadelen van iedere variant wordt verwezen naar het rapport "Postcodes voor Caribisch Nederland" in de bijlage.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

In het adviesrapport is geadviseerd om Variant 2, waarbij de nummerreeks 0000AA-0999ZZ voor postcodes in CN gebruikt zal worden, verder uit te werken met de betrokken stakeholders. De andere scenario's worden als niet optimaal beschouwd. Daarmee is de enige haalbare beleidsoptie postcodereeks 0000AA-0999ZZ te gebruiken voor postcodes in Caribisch Nederland

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Het gevolg is het kunnen beschikken over een postcode voor bewoners van Caribisch Nederland waarmee zij, onder andere, op gelijkwaardig niveau komen, de kwaliteit van de postbezorging zal verbeteren en andere secundaire positieve effecten bereikt worden. Denk hierbij aan het kunnen opstellen van statistieken over wijken/buurtten op basis van postcodes die bijdragen aan problematiek zoals huisvesting en ruimtelijke ordeningsvraagstukken maar ook het kunnen afnemen van diensten bij bijvoorbeeld banken in Europees Nederland waarbij voor registratie een valide postcode nodig is en gebruik kunnen maken van E-commerce dienstverlening.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Doenvermogenstoets: Er is in het kader van het adviesrapport gesproken met uitvoerders en (vertegenwoordigers van) burgers en bedrijven over de te verwachten effecten op het doenvermogen van mensen. De uitkomst is dat bij de daadwerkelijke uitrol van de voorkeursvariant goede voorlichting nodig is. Mensen zijn thans gewend om fictieve postcodes te hanteren. Het zal enige tijd duren voordat ze met postcodes gaan werken die bij het betreffende adres horen. Cross-verificatie en automatische koppeling tussen postcode + huisnummer en straatnaam kan hieraan bijdragen.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is om voor Caribisch Nederland een postcodesysteem te realiseren op basis van de systematiek zoals deze in Europees Nederland in gebruik is. Concreet is het voorstel om de nummerreeks 0000AA-0999ZZ hiervoor in te zetten.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen;
- brede maatschappelijke impact?

De verwachting is dat er weinig invloed zal zijn op het doenvermogen omdat het begrip postcode goed ingeburgerd is ondanks het zelf niet hebben van een postcode. Wel is er een omschakeling nodig van het huidige gebruik van fictieve postcodes door burgers naar het gebruik van hun echte postcode.

De regeldruk zal beperkt zijn omdat het gebruik van het postcode gegeven voor burgers, bedrijven en overheden niet verplicht is.

De brede maatschappelijke impact is positief te noemen omdat het kunnen beschikken over een postcode voor alle inwoners een verbetering zal betekenen ten opzichte van de huidige situatie.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Het voorstel is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen de stakeholders waardoor de gekozen oplossing draagvlak heeft bij de stakeholders. PostNL heeft ingestemd met het voorstel van het gebruik van deze nummerreeks voor CN. Daarmee zijn er momenteel geen risico's en onzekerheden te onderkennen.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De monitoring van de implementatie zal door het projectteam dat verantwoordelijk is worden gedaan. De evaluatie over of deze nummerreeks voldoet aan alle wensen zal in een vervolgproject gedaan worden.